

KINH NGHIỆM QUỐC TẾ VỀ PHÁT TRIỂN KỸ NĂNG XANH CHO SINH VIÊN ĐẠI HỌC

Vũ Hương Giang, Nguyễn Thành Trung*, Trần Thu Phương*, Nguyễn Thị Hoài An**
Email: giangvh@hou.edu.vn

Ngày tòa soạn nhận được bài báo: 08/07/2024

Ngày phản biện đánh giá: 13/01/2025

Ngày bài báo được duyệt đăng: 22/01/2025

DOI: 10.59266/houjs.2025.518

Tóm tắt: Nghiên cứu thực hiện tổng hợp kinh nghiệm quốc tế về phát triển kỹ năng xanh cho sinh viên đại học từ các trường đại học ở Châu Âu, Bắc Mỹ, châu Á bằng phương pháp nghiên cứu tại bàn, nhằm rút ra bài học kinh nghiệm cho Việt Nam trong việc phát triển kỹ năng xanh cho sinh viên đại học. Kết quả nghiên cứu đã chỉ ra rằng, Việt Nam cần tập trung vào việc tích hợp giáo dục xanh vào chương trình đào tạo, thúc đẩy thực hành thực tế, ứng dụng công nghệ hiện đại, và khuyến khích đổi mới sáng tạo. Đồng thời, việc tăng cường hợp tác với doanh nghiệp, phát triển kỹ năng mềm, tham gia vào mạng lưới quốc tế và tổ chức các hoạt động cộng đồng góp phần quan trọng để xây dựng thể hệ nguồn nhân lực có năng lực và ý thức bảo vệ môi trường.

Từ khóa: kỹ năng xanh, phát triển kỹ năng xanh, giáo dục vì sự phát triển bền vững, kinh nghiệm quốc tế.

I. Đặt vấn đề

Trong bối cảnh toàn cầu hóa và những thách thức môi trường ngày càng gia tăng, phát triển kỹ năng xanh đã trở thành ưu tiên hàng đầu trong chiến lược giáo dục và đào tạo tại nhiều quốc gia. Các vấn đề như biến đổi khí hậu, cạn kiệt tài nguyên, và sự gia tăng ô nhiễm đã thúc đẩy yêu cầu về nguồn nhân lực không chỉ có kiến thức chuyên môn mà còn sở hữu các kỹ năng xanh cần thiết để thúc đẩy phát triển bền vững.

Ở Việt Nam, việc đào tạo kỹ năng xanh cho sinh viên đại học đang được

quan tâm nhiều hơn, tuy nhiên vẫn còn nhiều hạn chế về phương pháp tiếp cận, chương trình giảng dạy, và sự liên kết với nhu cầu của thị trường lao động. Trong khi đó, nhiều quốc gia phát triển và đang phát triển đã áp dụng thành công các mô hình đào tạo kỹ năng xanh cho sinh viên, từ việc tích hợp giáo dục bền vững vào chương trình học, đến việc hợp tác với doanh nghiệp và cộng đồng.

Việc nghiên cứu và áp dụng kinh nghiệm quốc tế có thể cung cấp những bài học quý giá để nâng cao chất lượng đào tạo kỹ năng xanh tại Việt Nam. Đặc biệt, phân

* Trường Đại học Mở Hà Nội

tích các yếu tố thành công, thách thức và cách thức triển khai tại các quốc gia này sẽ giúp định hướng chiến lược phù hợp, góp phần xây dựng lực lượng lao động có trách nhiệm với môi trường và năng lực thích ứng với các thay đổi của thế giới.

II. Phương pháp nghiên cứu

Phương pháp nghiên cứu tại bàn được áp dụng để tổng hợp cơ sở lý thuyết có liên quan. Sau đó, nghiên cứu tiếp tục thực hiện tổng hợp dữ liệu cũng từ phương pháp nghiên cứu tại bàn về kinh nghiệm của các quốc gia trên thế giới rồi tiến hành phân loại, phân tích nhằm rút ra bài học cho Việt Nam trong việc phát triển kỹ năng xanh cho sinh viên đại học.

III. Kết quả nghiên cứu

3.1. Kỹ năng xanh

Khái niệm Kỹ năng xanh đã được nhiều học giả và tổ chức quốc tế đề xuất. Arasinal và các cộng sự (2016) cho rằng kỹ năng xanh là một khái niệm nhấn mạnh đến các cách thức mỗi cá nhân đảm bảo tính bền vững môi trường ở các khía cạnh kinh tế, cộng đồng và đất nước thì CEDEFOP (2012) định nghĩa kỹ năng xanh là kiến thức, khả năng, giá trị và thái độ cần thiết để sống trong việc phát triển và hỗ trợ việc hình thành cộng đồng và quản lý tài nguyên một cách hiệu quả. Trong khi đó, Hội đồng Chính phủ Úc (COAG) thì cho rằng rằng Kỹ năng xanh đề cập đến một loại kỹ năng dựa trên sự phát triển bền vững từ khía cạnh kỹ thuật, kiến thức và thái độ mà lực lượng lao động cần có trong việc phát triển nền kinh tế và môi trường doanh nghiệp, ngành kinh doanh và xã hội. Kỹ năng xanh cũng có thể được coi là kiến thức và kỹ năng cần thiết để sống và làm việc có trách nhiệm với môi trường và quản lý các tác động của biến đổi khí hậu (Kamis, 2018). Ngoài ra, tiếp cận từ năng

lực cá nhân, Thỏa thuận Kỹ năng Xanh của Australia (2009) coi kỹ năng xanh là các kỹ năng cho sự phát triển bền vững, là các kỹ năng kỹ thuật, kiến thức, giá trị và thái độ mà lực lượng lao động cần có để hỗ trợ sự phát triển bền vững về xã hội, kinh tế và môi trường. Đồng quan điểm, Tổ chức Phát triển Công nghiệp Liên Hiệp Quốc UNIDO định nghĩa kỹ năng xanh là kiến thức, kỹ năng, giá trị và thái độ cần thiết để sống, phát triển và hỗ trợ một xã hội bền vững và tiết kiệm tài nguyên (UNIDO, 2022).

Như vậy, mặc dù có nhiều khái niệm về kỹ năng xanh được các học giả và tổ chức nghiên cứu khác nhau đề xuất nhưng đa phần đều cho rằng mục tiêu của kỹ năng xanh là bảo vệ môi trường khỏi biến đổi khí hậu và ô nhiễm (Aitchison, 2015). Trong nghiên cứu này, kỹ năng xanh được hiểu là kiến thức, kỹ năng, thái độ cần thiết để sống, phát triển và hỗ trợ một xã hội bền vững và tiết kiệm tài nguyên.

3.2. Vai trò của việc phát triển kỹ năng xanh đối với sinh viên đại học

Phát triển kỹ năng xanh cho sinh viên đại học là yếu tố quan trọng nhằm xây dựng lực lượng lao động tương lai với ý thức bảo vệ môi trường và khả năng thúc đẩy phát triển bền vững. Những kỹ năng này không chỉ có giá trị trong các ngành công nghiệp liên quan đến môi trường mà còn ứng dụng rộng rãi ở mọi lĩnh vực sản xuất hay dịch vụ khác. Sinh viên được trang bị kỹ năng xanh sẽ hình thành tư duy bền vững, nhận thức rõ tầm quan trọng của việc tích hợp yếu tố môi trường vào học tập và công việc, đồng thời giảm thiểu tác động tiêu cực đến hệ sinh thái. Ngoài ra, họ sẽ có khả năng thích ứng tốt hơn với những thay đổi của thị trường lao động khi các tiêu chuẩn xanh và yêu cầu về phát triển bền vững ngày càng khắt khe.

Kỹ năng xanh còn thúc đẩy tư duy sáng tạo và khả năng giải quyết vấn đề thông qua việc sử dụng tài nguyên hiệu quả và tìm kiếm các giải pháp bền vững. Hơn nữa, những kỹ năng này hỗ trợ sinh viên tích hợp yếu tố bền vững vào chiến lược phát triển của doanh nghiệp, đáp ứng yêu cầu từ các nhà tuyển dụng và góp phần lan tỏa lối sống tiêu dùng thân thiện với môi trường. Bên cạnh đó, sinh viên sở hữu kỹ năng xanh sẽ đóng góp tích cực vào việc giải quyết các vấn đề toàn cầu như biến đổi khí hậu, suy thoái tài nguyên, đồng thời nâng cao ý thức trách nhiệm xã hội và đạo đức nghề nghiệp. Họ còn có khả năng làm việc trong các dự án liên ngành và trở thành những nhà lãnh đạo tiên phong, thúc đẩy chính sách và thực hành bền vững trong tổ chức hoặc cộng đồng.

Có thể nói, kỹ năng xanh không chỉ nâng cao năng lực cá nhân mà còn đóng vai trò thiết yếu trong phát triển bền vững toàn cầu.

3.3. Kinh nghiệm quốc tế về phát triển kỹ năng xanh cho sinh viên đại học

• Châu Âu

Châu Âu tiên phong trong việc lồng ghép giáo dục xanh vào chiến lược quốc gia. Thỏa thuận xanh Green Deal (2019) thúc đẩy các trường đại học đổi mới chương trình đào tạo, trang bị kỹ năng xanh cho sinh viên phù hợp với kinh tế xanh và chuyển đổi năng lượng bền vững (European Commission, 2019).

- Hệ thống giáo dục hướng tới phát triển bền vững: Các trường tích hợp kỹ năng xanh vào chương trình giảng dạy dựa trên SDGs. Đại học Wageningen (Hà Lan) tập trung vào nông nghiệp bền vững, công nghệ thực phẩm xanh.

- Các mô hình đổi mới giáo dục xanh: ĐH Cambridge (Anh) có chương

trình “Lãnh đạo và Bền vững”, đào tạo tư duy chiến lược và quản lý dự án. ĐH Copenhagen (Đan Mạch) kết nối sinh viên với doanh nghiệp xanh.

- Ứng dụng công nghệ và nghiên cứu trong giáo dục xanh: ETH Zurich dùng VR giảng dạy về biến đổi khí hậu. ĐH Lund (Thụy Điển) hợp tác với doanh nghiệp trong các dự án kinh tế tuần hoàn.

- Thúc đẩy hợp tác quốc tế trong giáo dục xanh

Châu Âu cũng khuyến khích hợp tác quốc tế thông qua các chương trình như Erasmus+ và Horizon Europe. Các chương trình này không chỉ tạo điều kiện cho sinh viên trao đổi học tập mà còn thúc đẩy sự hợp tác giữa các trường đại học trong nghiên cứu và đào tạo kỹ năng xanh. Sinh viên tham gia các dự án quốc tế có cơ hội làm việc trong môi trường đa văn hóa, từ đó phát triển năng lực toàn cầu và nhận thức bền vững.

- Các chiến dịch và hoạt động giáo dục cộng đồng: ĐH Ghent (Bỉ) với dự án "Green Impact" khuyến khích hoạt động bảo vệ môi trường trong khuôn viên trường.

• Bắc Mỹ

Các trường đại học tại Bắc Mỹ tập trung mạnh mẽ vào việc phát triển năng lực thực hành và ứng dụng công nghệ xanh để đáp ứng các yêu cầu về bảo vệ môi trường và phát triển bền vững. Trong đó, các trường đại học hàng đầu ở Hoa Kỳ và Canada đã xây dựng các chương trình tích hợp giữa lý thuyết, nghiên cứu và thực tiễn nhằm đào tạo sinh viên không chỉ có kiến thức mà còn thành thạo trong các kỹ năng xanh và công nghệ tiên tiến.

- Đào tạo thực hành gắn với dự án thực tế

Phương pháp đào tạo dựa trên dự án thực tế là trọng tâm trong chương trình

phát triển kỹ năng xanh tại các trường đại học ở châu Mỹ. Đại học Stanford (Mỹ) đã triển khai chương trình “Stanford Earth”, tập trung vào các giải pháp thực tiễn như phát triển năng lượng tái tạo, giảm khí thải carbon và quản lý tài nguyên nước. Sinh viên tham gia chương trình này có cơ hội làm việc với các doanh nghiệp và tổ chức phi chính phủ để thiết kế và triển khai các dự án bền vững tại địa phương và quốc tế (Stanford University, 2021). Tương tự, Đại học British Columbia (Canada) triển khai sáng kiến “UBC Sustainability Initiative”, kết hợp học tập dựa trên dự án với thực hành cộng đồng. Các sinh viên được tham gia các dự án như cải thiện hệ thống quản lý rác thải, phát triển khuôn viên xanh và thiết kế giải pháp tiết kiệm năng lượng cho các tòa nhà trong trường (UBC, 2021).

- Ứng dụng công nghệ xanh trong giáo dục

Các trường đại học tại Bắc Mỹ đặc biệt chú trọng đến việc tích hợp công nghệ xanh vào chương trình đào tạo. Viện Công nghệ Massachusetts (MIT, Mỹ) đã xây dựng các khóa học chuyên sâu về công nghệ năng lượng sạch và hệ thống vận hành thông minh trong quản lý môi trường. Một ví dụ điển hình là dự án “Energy Initiative” của MIT, trong đó sinh viên nghiên cứu các công nghệ tiên tiến như pin lưu trữ năng lượng, sản xuất hydro sạch và lưới điện thông minh để giảm thiểu tác động môi trường (MIT Energy Initiative, 2021).

Tại Canada, Đại học Toronto cũng đã đầu tư vào công nghệ mô phỏng để giảng dạy về quản lý tài nguyên và tác động môi trường. Sinh viên sử dụng các công cụ phân tích số liệu lớn (big data) và trí tuệ nhân tạo (AI) để đánh giá và phát triển các chiến lược bền vững cho các ngành công nghiệp như năng lượng,

giao thông và nông nghiệp (University of Toronto, 2022).

- Khuyến khích nghiên cứu và đổi mới sáng tạo

Các trường đại học cũng thúc đẩy mạnh mẽ các hoạt động nghiên cứu và đổi mới sáng tạo trong lĩnh vực kỹ năng xanh. Đại học California, Berkeley (Mỹ) đã thành lập Trung tâm Nghiên cứu Năng lượng và Phát triển Bền vững (Energy and Sustainability Research Center) để sinh viên và giảng viên hợp tác nghiên cứu về các công nghệ và chính sách môi trường. Trung tâm này không chỉ tạo điều kiện cho các dự án nghiên cứu đa ngành mà còn hỗ trợ sinh viên thương mại hóa các ý tưởng sáng tạo của mình (UC Berkeley, 2021).

- Tích hợp giáo dục với hoạt động cộng đồng

Giáo dục xanh tại Bắc Mỹ không chỉ giới hạn trong khuôn viên trường mà còn mở rộng ra cộng đồng. Đại học Harvard (Mỹ) thực hiện các chương trình giáo dục cộng đồng nhằm nâng cao nhận thức về bảo vệ môi trường, chẳng hạn như chiến dịch giảm thiểu rác thải và tiết kiệm năng lượng tại khu vực Boston. Các sinh viên của Harvard thường tổ chức các buổi hội thảo, chương trình tình nguyện để chia sẻ kiến thức và kinh nghiệm với người dân địa phương (Harvard University, 2020).

- Tạo cơ hội hợp tác quốc tế

Nhiều trường đại học cũng tham gia các chương trình hợp tác quốc tế nhằm trao đổi kinh nghiệm và thúc đẩy sáng kiến xanh. Đại học McGill (Canada) tổ chức các chương trình học tập toàn cầu, nơi sinh viên được tham gia vào các dự án môi trường tại các quốc gia đang phát triển. Sáng kiến này không chỉ giúp sinh viên hiểu rõ hơn về thách thức môi trường toàn cầu mà còn rèn luyện kỹ năng làm việc đa văn hóa (McGill University, 2021).

Từ đây có thể thấy, kinh nghiệm từ các trường đại học tại Bắc Mỹ cho thấy tầm quan trọng của việc kết hợp giữa đào tạo thực hành, ứng dụng công nghệ tiên tiến và thúc đẩy nghiên cứu sáng tạo trong phát triển kỹ năng xanh. Việt Nam có thể học hỏi từ những mô hình này để xây dựng các chương trình đào tạo hiện đại, đáp ứng yêu cầu của nền kinh tế xanh trong bối cảnh toàn cầu hóa.

• Châu Á

Các nước châu Á, với tốc độ phát triển kinh tế nhanh chóng và dân số đông, đang đối mặt với những thách thức môi trường nghiêm trọng như biến đổi khí hậu, ô nhiễm không khí và cạn kiệt tài nguyên. Trong bối cảnh đó, các trường đại học hàng đầu ở khu vực này đã thực hiện các sáng kiến giáo dục nhằm trang bị cho sinh viên kỹ năng xanh, đồng thời thúc đẩy nghiên cứu và phát triển các giải pháp bền vững. Sự chuyển đổi này không chỉ đáp ứng nhu cầu của nền kinh tế xanh mà còn đóng góp vào mục tiêu phát triển bền vững toàn cầu.

Các trường đại học tại châu Á đang tập trung vào việc tích hợp giáo dục xanh vào chương trình đào tạo chính khóa và ngoại khóa. Đại học Quốc gia Singapore (NUS) đã triển khai chương trình “NUS Sustainability Initiative”, tập trung vào các lĩnh vực như năng lượng tái tạo, công nghệ bền vững và chính sách môi trường. Chương trình này không chỉ cung cấp kiến thức mà còn tạo cơ hội để sinh viên tham gia các dự án hợp tác với doanh nghiệp và tổ chức phi chính phủ (NUS, 2021). Tại Nhật Bản, Đại học Tokyo đã khởi động chương trình “Future Society Initiative”, nhấn mạnh vai trò của khoa học và công nghệ trong việc giải quyết các vấn đề môi trường toàn cầu. Sinh viên được tham gia vào các khóa học liên ngành, từ quản lý tài nguyên Thúc đẩy nghiên cứu và ứng dụng công nghệ xanh

Nghiên cứu và ứng dụng công nghệ xanh là một phần quan trọng trong chiến lược phát triển kỹ năng xanh tại các trường đại học châu Á. Đại học Thanh Hoa (Tsinghua University, Trung Quốc) đã thành lập Trung tâm Nghiên cứu Phát triển Bền vững và Đổi mới Công nghệ, nơi sinh viên và giảng viên hợp tác nghiên cứu về các giải pháp như giảm khí thải carbon và tái chế chất thải. Ngoài ra, trường còn xây dựng mô hình “Khuôn viên xanh” với các công trình kiến trúc sử dụng năng lượng mặt trời và hệ thống quản lý nước thông minh (Tsinghua University, 2021). Tại Hàn Quốc, Viện Khoa học và Công nghệ Tiên tiến Hàn Quốc (KAIST) nổi bật với chương trình “Green Growth Strategy”. Sinh viên tham gia vào các dự án nghiên cứu về giao thông bền vững, nhà thông minh và các giải pháp năng lượng tái tạo, đồng thời được đào tạo cách áp dụng công nghệ vào giải quyết các thách thức môi trường thực tế (KAIST, 2022).

Giáo dục xanh tại châu Á không chỉ giới hạn trong phạm vi giảng đường mà còn mở rộng tới cộng đồng địa phương. Đại học Chulalongkorn (Thái Lan) đã triển khai sáng kiến “Urban Green Project”, tập trung vào việc cải thiện môi trường sống tại Bangkok. Sinh viên và giảng viên hợp tác với chính quyền địa phương để thiết kế và thực hiện các dự án như xây dựng công viên xanh và phát triển các khu vực công cộng thân thiện với môi trường (Chulalongkorn University, 2022). Tại Việt Nam, Đại học Bách khoa Hà Nội đã khởi xướng các chương trình thực tế như “Green Campus Initiative”, nơi sinh viên được tham gia trồng cây, quản lý rác thải và nâng cao nhận thức cộng đồng về bảo vệ môi trường. Những hoạt động này không chỉ giúp sinh viên áp dụng kiến thức mà còn tăng cường trách nhiệm xã hội (HUST, 2021).

Các trường đại học tại châu Á cũng tích cực tham gia vào các mạng lưới quốc tế để thúc đẩy hợp tác và học hỏi kinh nghiệm trong lĩnh vực phát triển bền vững. Đại học Kyoto (Nhật Bản) là thành viên sáng lập của Liên minh Đại học Toàn cầu về Phát triển Bền vững (GUPES), nơi các trường đại học chia sẻ thực tiễn tốt nhất và hợp tác trong các dự án nghiên cứu toàn cầu. Chương trình này mang lại cơ hội cho sinh viên và giảng viên châu Á làm việc cùng các đối tác từ châu Âu và châu Mỹ, qua đó phát triển các giải pháp môi trường sáng tạo (Kyoto University, 2022).

Sự chuyển đổi hướng tới phát triển xanh tại các trường đại học châu Á phản ánh sự cam kết mạnh mẽ đối với các mục tiêu bền vững toàn cầu. Các sáng kiến giáo dục xanh, kết hợp với nghiên cứu tiên tiến và gắn kết cộng đồng, không chỉ trang bị cho sinh viên kiến thức và kỹ năng mà còn thúc đẩy tư duy sáng tạo và trách nhiệm xã hội. Việt Nam có thể học hỏi từ những mô hình này để xây dựng các chương trình đào tạo và chính sách hỗ trợ hiệu quả hơn trong bối cảnh chuyển đổi sang nền kinh tế xanh.

Các trường đại học Đông Nam Á đang đẩy mạnh đào tạo kỹ năng xanh nhằm ứng phó với các thách thức môi trường như biến đổi khí hậu, suy thoái tài nguyên và ô nhiễm. Giáo dục xanh tại khu vực được thiết kế dựa trên nhu cầu địa phương, kết hợp lý thuyết với thực tiễn để nâng cao năng lực sinh viên.

Nhiều trường đại học đã triển khai các sáng kiến bền vững. Đại học Indonesia thực hiện chương trình “Green Campus Initiative” nhằm giảm khí thải, quản lý rác thải và phát triển năng lượng tái tạo. Đại học Quốc gia Lào tập trung vào quản lý tài nguyên nước và rừng, trong khi Đại học Chulalongkorn khuyến khích sinh viên hợp tác với cộng đồng

để cải thiện môi trường đô thị. Một số trường như Đại học Gadjah Mada và Đại học Công nghệ Petronas hướng đến ứng dụng công nghệ xanh trong nông nghiệp và năng lượng tái tạo.

Ngoài ra, các trường đại học còn hợp tác với tổ chức quốc tế để nâng cao chất lượng giáo dục xanh. Đại học Quốc gia Singapore phối hợp với Ngân hàng Thế giới và OECD nghiên cứu về đô thị bền vững. Đại học Philippines Los Baños kết hợp kiến thức truyền thống và hiện đại trong quản lý môi trường.

Những kinh nghiệm này không chỉ giúp sinh viên phát triển kỹ năng xanh mà còn thúc đẩy trách nhiệm xã hội. Việt Nam có thể học hỏi để xây dựng các chương trình giáo dục bền vững, đáp ứng yêu cầu phát triển dài hạn.

3.4. Bài học kinh nghiệm cho Việt Nam trong việc phát triển kỹ năng xanh cho sinh viên đại học

Dựa trên kinh nghiệm từ các trường đại học quốc tế và trong nước, Việt Nam có thể áp dụng một số bài học quan trọng nhằm nâng cao hiệu quả đào tạo kỹ năng xanh, đáp ứng yêu cầu của nền kinh tế bền vững và hội nhập quốc tế.

- Tích hợp giáo dục xanh vào chương trình giảng dạy chính khóa

Kinh nghiệm từ châu Âu (như Đại học Wageningen) và Mỹ (như Đại học Stanford) cho thấy việc tích hợp kỹ năng xanh vào chương trình giảng dạy chính khóa là điều cần thiết. Do đó, Trường Đại học Mở Hà Nội cần đẩy mạnh việc thiết kế các môn học liên ngành như năng lượng tái tạo, kinh tế tuần hoàn và công nghệ xanh, đồng thời đảm bảo các môn học này mang tính thực tiễn cao như đã được thực hiện tại các trường như Đại học Bách khoa Hà Nội và Đại học Khoa học Tự nhiên TP.HCM.

- Phát triển học tập thông qua trải nghiệm thực tế

Kinh nghiệm từ châu Úc và Đông Nam Á nhấn mạnh tầm quan trọng của việc gắn kết đào tạo với thực tiễn địa phương và các dự án cộng đồng. Việt Nam có thể triển khai các chương trình thực tập tại các doanh nghiệp xanh hoặc dự án cộng đồng, như cách Đại học Cần Thơ đã tổ chức các dự án quản lý tài nguyên tại Đồng bằng sông Cửu Long. Những hoạt động này không chỉ giúp sinh viên áp dụng kiến thức vào thực tế mà còn phát triển kỹ năng làm việc nhóm, lãnh đạo và giải quyết vấn đề.

- Ứng dụng công nghệ hiện đại vào đào tạo

Các trường đại học ở Mỹ (như MIT) và châu Âu (như ETH Zurich) đã tích hợp các công nghệ tiên tiến như trí tuệ nhân tạo (AI), phân tích dữ liệu lớn (Big Data), và thực tế ảo (VR) vào chương trình giảng dạy kỹ năng xanh. Việt Nam cần đầu tư vào các công nghệ tương tự, đồng thời đào tạo giảng viên và nâng cấp cơ sở hạ tầng để ứng dụng hiệu quả các công nghệ này vào giáo dục.

- Thúc đẩy nghiên cứu khoa học và đổi mới sáng tạo

Kinh nghiệm từ các trường đại học hàng đầu thế giới, như Đại học Tokyo (Nhật Bản) và Đại học California, Berkeley (Mỹ), cho thấy rằng việc khuyến khích sinh viên tham gia nghiên cứu và đổi mới sáng tạo là chìa khóa để phát triển kỹ năng xanh. Vì vậy, bên cạnh việc thúc đẩy hoạt động nghiên cứu khoa học sinh viên, nhà trường có thể tổ chức các cuộc thi đổi mới sáng tạo, tài trợ các dự án nghiên cứu sinh viên về môi trường và phát triển các trung tâm nghiên cứu liên ngành để thúc đẩy hợp tác.

- Tăng cường hợp tác giữa nhà trường và doanh nghiệp

Thực tiễn cho thấy các trường đại học ở Châu Mỹ và châu Úc đều nhấn mạnh tầm quan trọng của việc hợp tác giữa nhà trường và doanh nghiệp trong phát triển kỹ năng xanh. Do đó, Trường Đại học Mở Hà Nội có thể đẩy mạnh thiết lập các mối quan hệ chặt chẽ hơn với các doanh nghiệp hoạt động trong lĩnh vực xanh, tạo điều kiện cho sinh viên thực tập và tham gia vào các dự án thực tiễn. Ví dụ, Đại học Công nghiệp TP.HCM và Đại học Tài nguyên và Môi trường Hà Nội đã hợp tác với các doanh nghiệp xanh, nhưng các mối quan hệ này cần được mở rộng trên phạm vi quốc gia.

- Phát triển kỹ năng mềm và trách nhiệm xã hội

Kinh nghiệm từ châu Á, đặc biệt tại Nhật Bản và Hàn Quốc, nhấn mạnh vai trò của kỹ năng mềm như lãnh đạo, giao tiếp và làm việc nhóm trong các dự án xanh. Trường Đại học Mở Hà Nội cũng có thể lồng ghép các khóa học và hoạt động ngoại khóa tập trung vào kỹ năng mềm và trách nhiệm xã hội để xây dựng một thế hệ sinh viên không chỉ có năng lực chuyên môn mà còn có ý thức bảo vệ môi trường.

- Tăng cường hợp tác quốc tế

Việc tham gia các mạng lưới quốc tế sẽ tạo cơ hội để sinh viên và giảng viên Việt Nam trao đổi kiến thức, kỹ năng và thực hành tốt nhất trong lĩnh vực phát triển xanh. Trường Đại học Mở Hà Nội cũng có thể học hỏi từ các mô hình hợp tác quốc tế thành công, như Liên minh Đại học Toàn cầu về Phát triển Bền vững (GUPES) mà Đại học Kyoto (Nhật Bản) là thành viên.

- Khuyến khích các hoạt động giáo dục cộng đồng

Kinh nghiệm từ Đông Nam Á, đặc biệt là Đại học Chulalongkorn (Thái Lan) và Đại học Cần Thơ, cho thấy rằng các chương trình giáo dục cộng đồng là cách

hiệu quả để kết nối sinh viên với các vấn đề môi trường địa phương. Vì vậy, trường Đại học Mở Hà Nội có thể tăng cường tổ chức các chương trình như “Ngày không rác”, “Trồng cây xanh”, và các chiến dịch tuyên truyền bảo vệ môi trường tại cộng đồng, giúp sinh viên áp dụng kiến thức vào thực tiễn và nâng cao trách nhiệm xã hội.

IV. Kết luận

Những bài học rút ra từ kinh nghiệm quốc tế và trong nước cho thấy rằng để phát triển kỹ năng xanh cho sinh viên đại học, Việt Nam cần tập trung vào việc tích hợp giáo dục xanh vào chương trình đào tạo, thúc đẩy thực hành thực tế, ứng dụng công nghệ hiện đại, và khuyến khích đổi mới sáng tạo. Đồng thời, việc tăng cường hợp tác với doanh nghiệp, phát triển kỹ năng mềm, tham gia vào mạng lưới quốc tế và tổ chức các hoạt động cộng đồng sẽ là những yếu tố then chốt để xây dựng thể hệ nguồn nhân lực có năng lực và ý thức bảo vệ môi trường.

Lời cảm ơn: Nghiên cứu này được tài trợ bởi đề tài cấp Trường Đại học Mở Hà Nội, mã số MHN2024-02.30

Tài liệu tham khảo:

- [1]. CEDEFOP (2010). European Centre for the Development of Vocational Training-2010. Skills for Green Jobs: European Synthesis Report. *Luxemburg: Publication Office of the European Union.*
- [2]. <https://www.wur.nl/en/about-wur/sustainability.htm>
- [3]. <https://sustainability.stanford.edu/>
- [4]. <https://energy.mit.edu/education/>
- [5]. <https://www.mcgill.ca/sustainability/commitments/sustainability-strategy>
- [6]. <https://sustainablecampus.unimelb.edu.au/greenimpact>
- [7]. <https://www.sustainability.unsw.edu.au/>
- [8]. <https://www.sydney.edu.au/content/dam/corporate/documents/about-us/values-and-visions/sustainability/sustainability-at-sydney--sdg13-climate-action-report-2022.pdf>
- [9]. <https://sustainability.uq.edu.au/>
- [10]. <https://www.monash.edu/msdi/study/extra-curricular-for-monash-students/greensteps>
- [11]. <https://www.deakin.edu.au/about-deakin/vision-and-values/sustainability>
- [12]. <https://news.nus.edu.sg/powering-the-green-economy-how-nus-is-advancing-sustainability-education/>
- [13]. <https://www.chula.ac.th/program/green-chemistry-and-sustainability-phd>
- [14]. <https://www.gsm.kyoto-u.ac.jp/en/collaborative-research/green-entrepreneur/>
- [15]. https://en.snu.ac.kr/snunow/snu_media/news?md=v&bbsidx=137776
- [16]. <https://greenmetric.ui.ac.id/>
- [17]. [https://www.utp.edu.my/Pages/Sustainability/Student%20Sustainability%20Initiatives/Go-Green-Movement-\(GGM\)-UTP.aspx](https://www.utp.edu.my/Pages/Sustainability/Student%20Sustainability%20Initiatives/Go-Green-Movement-(GGM)-UTP.aspx)
- [18]. <https://www.searca.org/news/searca-continues-empower-youth-green-skills>

INTERNATIONAL EXPERIENCES IN DEVELOPING GREEN SKILLS FOR UNIVERSITY STUDENTS

Vu Huong Giang[†], Nguyen Thanh Trung[†], Tran Thu Phuong[†], Nguyen Thi Hoai An[†]

Abstract: *The study synthesizes international experiences on green skills development for university students from universities in Europe, North America, and Asia by using desk research methods to draw lessons for Vietnam in developing green skills for university students. Research results have shown that Vietnam needs to focus on integrating green education into training programs, promoting practical practice, applying modern technology, and encouraging innovation. At the same time, strengthening cooperation with businesses, developing soft skills, participating in international networks, and organizing community activities contribute significantly to building a generation of human resources with capacity and awareness of environmental protection.*

Key words: *green skills, developing green skills, education for sustainable development, international experiences.*

[†] Hanoi Open University